

които безсъмнѣнно не надминаватъ силитѣ
му, но които никакъ не се вижда да иматъ
иѣкаква връска съ удоволствията и нуждите
му? Чудно ли е че дѣтето не иска да търпи
редѣть, тишината, умственна работа, че се
старае по всякой възможенъ начинъ да из-
бѣгне отъ тѣхъ, че въображението му е въ
играта, когато рѣжката и очите му сѫ върху
книгата; чудно ли е това, когато и самий
здравъ человѣкъ прѣзъ повечето време е
вързанъ за работата съ желѣзничнѣ окови на
нуждата? Гиѣвътъ се вижда да е по малко
извинителенъ отъ лѣнотата; но ако си съ-
ставимъ една истинска идея за дѣтиството,
никакъ нѣма да се почудимъ че, подобно и
силнитѣ дѣрвета възбуджани отъ една неиз-
черпаема мѣзга, то повече обича по иѣкога
да се скърши отъ колкото да се прѣвие.
Дѣтето се развива само защото приглежава
една твърдѣ дѣятелна сила; какъ може то
да прѣвиди прѣпятствията и какъ не ще
бѫде разгнѣвено когато ги срѣщне? Огъ гдѣ
може дѣтето да черпи началото, че ние трѣбва
да жъртиуваме прищевкитѣ си на законътъ,
редѣть и нуждата? за да пристигне до тѣжи
точка, трѣбва да прѣмине прѣзъ много опити,
и никакъ не е чудно че то никога не прави
опити безъ съпротивление.

Огъ това азъ никакъ не заключавамъ,
че лѣнотата и гиѣвътъ сѫ приягни и изви-
нителни недостатъци. Задоволявамъ се само
да кажѫ, че тѣ сѫ естественни. Противай
имъ се, бори се съ тѣхъ чрѣзъ убѣждението
или принуждението, чрѣзъ строгостъ или
благостъ, чрѣзъ наставления или примѣри,
съ една рѣчъ, чрѣзъ всичкитѣ срѣдства подро-